

WERKEN **NA** HERSENLETSEL

Vragen en antwoorden voor een *zelfstandige* met een hersenletsel

Terugkeren naar werk na een niet-aangeboren hersenletsel (NAH) is **niet evident**.

Het gaat samen met **veel uitdagingen**.

Hier vind je informatie voor jou, als persoon met een hersenletsel en je naasten. De informatie kan je helpen om werk (terug) op te pakken.

De **informatie** op deze website is **uitgebreid**. **Misschien** is niet alles op dit moment voor jou van toepassing. Je kan steeds op een **later** moment verder informatie **opzoeken**.

Ik ben zelfstandige

1. [Hoe kunnen de gevolgen van een hersenletsel mijn zelfstandige activiteiten beïnvloeden?](#)
2. [Wie kan mij adviseren bij het \(terug\) opnemen van mijn zelfstandige activiteiten?](#)
3. [Welke stappen kan ik zelf ondernemen om terug aan het werk te gaan?](#)
4. [Wat vertel ik aan mijn medewerkers/klanten over mijn hersenletsel? Hoe pak ik dit aan?](#)
5. [Ik heb werknemers in dienst. Wat gebeurt er met hen als ik mijn bedrijf niet meer kan leiden?](#)
6. [Kan ik als zelfstandige gedeeltelijk terug aan het werk?](#)
7. [Heb ik, als zelfstandige, recht op een gespecialiseerde jobcoach?](#)
8. [Wat gebeurt er met mijn arbeidsongeschiktheidsuitkering als ik \(gedeeltelijk\) mijn zelfstandige activiteiten hervat?](#)
9. [Door mijn hersenletsel kan ik mijn zelfstandige activiteiten niet meer uitvoeren. Kan ik een herscholing of bijscholing volgen?](#)
10. [Ik heb een verzekering gewaarborgd inkomen, kan ik dan \(terug\) aan het werk?](#)
11. [Heb ik, als zelfstandige, recht op werkondersteunende maatregelen?](#)
12. [Wat kan de adviserend arts van het ziekenfonds voor mij betekenen?](#)
13. [Wat zijn mijn rechten en plichten als zelfstandige met een hersenletsel?](#)

1. Hoe kunnen de gevolgen van een hersenletsel mijn zelfstandige activiteiten beïnvloeden?

Je bent zelfstandige in hoofdberoep:

- Je zelfstandige **activiteiten op zich kunnen heel uiteenlopend zijn**, gaande van beroepen die een goede fysieke belastbaarheid of draagkracht vragen tot beroepen die voornamelijk steunen op je cognitieve mogelijkheden.
  - Naast de inhoud van het takenpakket, spelen ook de bedrijfsgrootte, sector en werkplek (bijvoorbeeld een bouwterrein tegenover een kantooromgeving) een belangrijke rol.
- Afhankelijk van de [gevolgen van het hersenletsel](#) (bijvoorbeeld lichamelijke, emotionele, cognitieve of gedragsmatige gevolgen) en de kenmerken van de zelfstandige activiteiten bekijk je of het nog mogelijk is om je zelfstandige activiteiten of een deel van je zelfstandige activiteiten te herstarten.
  - Verminderde flexibiliteit, verminderde duurbelastbaarheid, gevoeligheid voor stress en drukte, minder goed kunnen plannen en organiseren, verminderde initiatiefname zijn mogelijke gevolgen van het hersenletsel.
  - Deze gevolgen kunnen erg hinderlijk zijn bij zelfstandige activiteiten.

🚧 Uitdaging:

- Sommige zelfstandige activiteiten gaan samen met **piekbelasting** (bijvoorbeeld werken in de horeca of landbouw).
- Vaak hebben zelfstandigen **langere werkdagen** en zijn de werkdagen minder afgelijnd.
- Vaak is het moeilijk voor iemand met een hersenletsel om **grenzen te bewaken**.
  - Een werknemer kan dit met een leidinggevende afspreken. Als zelfstandige is dat moeilijker, omdat je vaak zelf je planning opmaakt.
  - Er is ook weinig of geen controle op de kwaliteit van je uitgevoerde taken.

👉 Hefboom: als zelfstandige kan je je activiteiten misschien makkelijker bewust inplannen

- Je kan misschien kiezen om een beperkt aantal uren per dag.
- Je hebt minder druk of verwachtingen van collega's.
- Je kan inzetten op taken waar je goed in bent en actief zijn op momenten die voor jou best lukken.
- Het kan helpend zijn dat iemand je daarin ondersteunt.

Samen:

- Bespreek samen met je **behandelend arts/team** of je je zelfstandige activiteiten verder kan uitvoeren.
  - Zij kunnen mee inschatten of het haalbaar is om je takenpakket volledig of gedeeltelijk opnieuw uit te voeren.
- De **adviserend arts van het ziekenfonds** kan ook advies geven hoe haalbaar het is om je zelfstandige activiteiten op te nemen.
  - Deze arts kan ook samen met jou andere mogelijkheden van werkhervatting bespreken.

Je bent zelfstandige in bijberoep

- Voor het hersenletsel combineerde je misschien activiteiten in loondienst met zelfstandige activiteiten in bijberoep.
- Als de gevolgen van het hersenletsel (zoals verminderde duurbelastbaarheid, vermoeidheid en minder flexibel zijn) je hinderen, bekijk dan best of het nog haalbaar is om de activiteiten (in loondienst en als zelfstandige) terug te combineren.

 Hefboom: Het is zinvol om je belastbaarheid geleidelijk op te bouwen. We adviseren daarom om beide activiteiten niet gelijktijdig op te pakken.

 Tip: Het kan zinvol zijn om te **starten met [vrijwilligerswerk](#)**. Zo krijg je een beter zicht op je mogelijkheden en je draagkracht. Je kan beter inschatten wat nog haalbaar is.

 Meer weten: Informatie uit Nederland over [NAH en ondernemerschap](#)

2. Wie kan mij adviseren bij het (terug) opnemen van mijn zelfstandige activiteiten?

Als zelfstandige kan je niet terecht bij de arbeidsarts.

 Samen: je kan je takenpakket en werkomgeving wel bespreken met

- je **behandelend arts/team**.
  - Binnen je revalidatieprogramma kijkt het behandelteam samen met jou of het haalbaar is om je zelfstandige activiteiten terug uit te voeren.

- **De adviserend arts** van het ziekenfonds:
  - Deze arts **moet** voorafgaand **toestemming geven** voor het uitoefenen van je activiteiten ([toegelaten werk](#)).
  - De adviserend arts schat ook in of de aangevraagde activiteiten verenigbaar zijn met je gezondheidstoestand.

Als je voldoende dagen als zelfstandige hebt gewerkt (minimum 7 jaar werkervaring of 2.555 dagen), kom je in aanmerking voor [loopbaanbegeleiding](#).

- Loopbaanbegeleiding kan je helpen bij het nemen van loopbaanbeslissingen zoals het al dan niet verder zetten van je zelfstandige activiteiten met een hersenletsel.

💰 **Ondersteuning:** als zelfstandige (**in hoofdberoep en bijberoep**) kan je een **aanvraag** opstarten voor

- [tewerkstellingsondersteunende maatregelen](#) zoals de Vlaamse OndersteuningsPremie en aanpassing arbeidspost.
- ⚖️ **Wetgeving:** vanaf juli 2023 wordt de Vlaamse OndersteuningsPremie vervangen door individueel maatwerk (IMW). Dit IMW blijft mogelijk voor zelfstandigen.

🧑🏻 **Meer weten:**

- Informatie van Vlaamse overheid over [Vlaamse Ondersteuningspremie](#)
- Uitleg over [Overgangsmaatregelen van VOP naar Individueel Maatwerk \(IMW\)](#)
- Informatie van VDAB over [Loopbaanbegeleiding](#)

3. Welke stappen kan ik zelf ondernemen om terug aan het werk te gaan?

 Er zijn **verschillende mogelijkheden** als je zelfstandige bent en je arbeidsongeschiktheid erkend is.

- **Samen:** overleg **met je behandelend arts/team** of terugkeer naar werk haalbaar is.
- Indien dit niet zo lijkt, kan je samen **andere mogelijkheden bekijken**:
  - je kan je vroegere zelfstandige activiteiten gedeeltelijk hervatten
  - je kan een nieuwe zelfstandige activiteit opstarten
  - je kan in loondienst gaan werken.

 Wetgeving: het plan is dat je vanaf 2023 een 'terug-naar-werktraject' kan opstarten via je ziekenfonds.

- Je kan zelf een eerste contact inplannen bij een terug-naar-werkcoördinator van het ziekenfonds.
- Deze coördinator biedt ondersteuning bij het vinden van gepaste begeleiding voor je terugkeer naar de arbeidsmarkt.
- Als zelfstandige is er geen arbeidsarts die mee kan bewaken hoe je traject verloopt en of de taken passend zijn voor jou.
- De **adviserend arts van het ziekenfonds** kan je wel opvolgen en mee bewaken of bepaalde aanpassingen aan je takenpakket, uurrooster of werkomgeving helpend of mogelijk zijn.
- **Tip: check de website van je ziekenfonds** en neem contact op om je vragen te bespreken.

 Deze **tips** kunnen je **helpen om je terugkeer naar werk voor te bereiden**:

- Probeer **goed inzicht** te krijgen in je eigen mogelijkheden en uitdagingen.
  - Je kan dit voor jezelf opschrijven en met je naasten overlopen.
  - Het kan ook waardevol zijn om dit overzicht vooraf te delen met je behandelteam of met de bemiddelaar werk die jou ondersteunt.
- Hou een **map** bij waarin je alle informatie over je hersenletsel en de impact ervan bewaart.
  - Deze map kan je zelf steeds opnieuw bekijken.
  - Je kan de map ook meenemen naar belangrijke professionals zoals de adviserend arts van het ziekenfonds of de bemiddelaar werk van de tewerkstellingsdienst.

- Weet dat de **weg naar werk niet rechtlijnig of eenduidig** is.
  - Het is een proces, verweven met verwerken en aanvaarden van de gevolgen van je hersenletsel.
  - Een proces waarin **veel professionals actief betrokken** zijn.
- Je kan overwegen om **iemand mee te nemen bij belangrijke afspraken**, zoals een afspraak bij de adviserend arts van het ziekenfonds.
  - Hoe graag je ook alles zelf wil regelen, voel je niet verlegen om hulp in te schakelen.
  - Neem iemand mee die goed op de hoogte is van de gevolgen van jouw hersenletsel op jouw arbeidsproces.
  - Je zult je zekerder voelen omdat die persoon je probleem herkent en erkent en de ervaring heeft om dit aan derden uit te leggen.
  - Een goede ondersteuning zorgt ervoor dat resultaten van het gesprek beter op jouw specifieke situatie aansluiten.
  - Zo kan een zorgprofessional of de bemiddelaar van GTB of GOB aansluiten bij een gesprek met de adviserend arts .
  - De zorgprofessional kan je voorbereiden op het gesprek en samen met jou naar de afspraak gaan.

Meer weten:

- Informatie van RIZIV over [Toegelaten werk voor een zelfstandige tijdens arbeidsongeschiktheid](#)
- Persbericht van Federale minister van Zelfstandigen en KMOs uit 2022: [Terug-naar-werktraject voor zelfstandige](#)
- Getuigenis van Nederlandse dame: [Mieke, die als langdurige zieke zelfstandige stappen zet om weer actief te worden op de werkvloer](#)

4. Wat vertel ik aan mijn medewerkers/klanten over mijn hersenletsel? Hoe pak ik dit best aan?

Het is belangrijk om hier **vooraf**, vooraleer je effectief terugkeert naar je zelfstandige activiteiten, **over na te denken**.

🔧 **Uitdaging:** elk hersenletsel heeft unieke [gevolgen](#) en kan zich op een andere manier laten voelen op de werkvloer.

Je bent **niet verplicht** om te **vertellen over je gezondheid of je ziekteverleden**.

- Zo moet je niet vertellen dat je een hersenletsel hebt.

👉 **Hefboom:** je kan mensen wel **informer** over zaken die je kunnen **belemmeren** om een bepaalde rol/verantwoordelijkheid uit te oefenen.

- Als je bijvoorbeeld aangepaste werktijden nodig hebt of als je bepaalde taken die bij de functie horen niet kan uitvoeren, dan kan je dit melden.
- Misschien ben je ontremd, angstig, rigide of meer prikkelbaar. Dit kan ergernissen en machteloosheid opwekken bij jou en bij je medewerkers/klanten.
- Dit kan zorgen voor een **beter begrip bij klanten**, als je bijvoorbeeld zegt dat je een halve en geen hele dag blijft.
- Denk op voorhand goed na **wat je precies wil delen, met wie** je die informatie wil delen **en hoe** je die informatie wil delen.
  - Leg bijvoorbeeld aan een vaste klant mondeling uit dat je een hersenletsel hebt, welke impact dat voor jou en voor je werk heeft en hoe de werkomgeving je kan ondersteunen.
  - Stuur bijvoorbeeld een minder gedetailleerde e-mail naar een andere klant waarin je schrijft dat je terug bent en welke taken je zal oppakken.
  - Je kan er ook voor kiezen om medewerkers/klanten niet te informeren over (de impact van) je hersenletsel.
  - Het is belangrijk om **te benoemen** dat leven met hersenletsel veel energie vraagt en uitgevoerde taken algemeen meer energie kosten.
    - Je kan dit uitleggen aan de hand van een **metafoor**.
    - Zo kan je de vergelijking maken met een batterij die niet meer volledig oplaadt door het hersenletsel, trager oplaadt en ook sneller leeg raakt bij het uitvoeren van taken.
    - Een andere metafoor die je kan gebruiken is een doos kleurpotloden of een [schuif lepels](#), waarbij je bij elke taak die je uitvoert één of meerdere kleurpotloden/lepels uit de doos neemt. De doos met kleurpotloden/lepels staat dan symbool voor de energie die je per dag hebt.

 Tip: het kan waardevol zijn om dit mondeling gesprek [vooraf in te oefenen](#) met iemand van het behandelend team of je bemiddelaar werk .

- Het kan ook waardevol zijn om samen met een therapeut een e-mail op te stellen.
- Als je je verhaal een aantal keer kan vertellen, vind je een manier om over je hersenletsel te praten die past bij jou.

 Meer weten:

- [Getuigenissen uit Nederland over NAH](#)
- Bekijk de Nederlandse informatiefolders over '[niet pluis](#)'-signalen

5. Ik heb werknemers in dienst. Wat gebeurt er met hen als ik mijn bedrijf niet meer kan leiden?

 Je kan de **arbeidsovereenkomst** met je werknemers **op verschillende manieren beëindigen**:

- in onderling akkoord
  - als er een ontbindende voorwaarde is opgenomen, zoals een toekomstige maar onzekere gebeurtenis
- in geval van overmacht. Dit is een onvoorziene gebeurtenis, die een onoverkomelijke hinderpaal vormt om de overeenkomst verder uit te voeren.

Je medewerkers hebben recht op outplacement.

- **Outplacementbegeleiding** houdt in dat een gespecialiseerde dienstverlener de ontslagen of ontslagnemende werknemers helpt om snel een nieuwe baan te vinden of zelf met een zelfstandige activiteit te beginnen.
- Zo geef je je medewerkers alle kansen om zich te heroriënteren en nieuwe uitdagingen aan te gaan.

 Meer weten:

- Informatie van Vlaamse overheid: [Einde van de arbeidsovereenkomst](#)
- Informatie van Vlaamse overheid: [Outplacement](#)
- Informatie van Xerius: [Wat na je stopzetting?](#)

6. Kan ik als zelfstandige gedeeltelijk (terug) aan het werk?

Ja, dat kan via het systeem van **deeltijdse werkhervatting** via [toegelaten werk](#).

 Er zijn **verschillende mogelijkheden**:

- je vroegere zelfstandige activiteit **gedeeltelijk** uitoefenen (bijvoorbeeld: een zelfstandig tuinaannemer blijft zelfstandig tuinaannemer)
- een **andere** zelfstandige activiteit uitoefenen (bijvoorbeeld: een zelfstandig tuinaannemer wordt winkelier van tuinartikelen)
- als **werknemer** aan de slag gaan (bijvoorbeeld: een zelfstandig tuinaannemer gaat werken voor de gemeentelijke groendienst).

Vooraleer je terug aan het werk gaat, moet je **advies vragen aan de adviserend arts** van je ziekenfonds.

- Die bepaalt de duur van toestemming voor gedeeltelijke werkhervatting en gaat na welk werk je mag doen tijdens je periode van arbeidsongeschiktheid.
- Een belangrijke vraag is of je na de periode van toegelaten werk (progressieve tewerkstelling) terug volledig aan de slag kan.
- **Tip:** contacteer iemand van je ziekenfonds om de **financiële gevolgen van gedeeltelijke werkhervatting** te bespreken.

 Uitkering: dit zijn de regels:

- Vanaf de dag dat je aan het werk gaat tijdens jouw arbeidsongeschiktheid tot het einde van maand 6: je uitkering verlaagt niet.
- Vanaf dag 1 van maand 7 tot het einde van het 3de jaar volgend op het beginjaar van het toegelaten werk: je uitkering verlaagt met 10%.
- Vanaf het begin van het 4de jaar volgend op het beginjaar van het toegelaten werk tot ... : het ziekenfonds bekijkt jouw uitkering elk jaar opnieuw.

 Meer weten: Informatie van Vlaams patiëntenplatform [Werken met een chronische aandoening](#)

7. Heb ik, als zelfstandige, recht op een gespecialiseerde jobcoach?

Ja.

🚧 Uitdaging: Terugkeren naar werk is, door de onzichtbare gevolgen van een hersenletsel, vaak een **complex proces**.

💡 Hefboom: Je kan **gespecialiseerde hulp inschakelen** om je in je zoektocht naar werk te ondersteunen.

- GTB staat voor 'het Gespecialiseerd Team Bemiddeling' en werkt nauw samen met VDAB.
- GTB ondersteunt personen in kwetsbare situaties, zoals personen met een hersenletsel, om werk te vinden en te houden.
- Je kan bij GTB terecht als je zelfstandige wil blijven en dit met een bemiddelaar wil bespreken.

👤 Meer weten: Informatie van GTB: [Vragen bij statuut van zelfstandige](#)

8. Wat gebeurt er met mijn uitkering als ik als zelfstandige (gedeeltelijk) het werk hervat?

Met een positief advies van de adviserend arts van het ziekenfonds, kan je je zelfstandige activiteiten (gedeeltelijk) hervatten.

💰 Uitkering: je **arbeidsongeschiktheidsuitkering zal als volgt wijzigen:**

- Vanaf de dag dat je aan het werk gaat tijdens je arbeidsongeschiktheid tot het einde van maand 6: de uitkering verlaagt niet.
- Vanaf dag 1 van maand 7 tot het einde van het 3de jaar volgend op het beginjaar van het toegelaten werk: de uitkering verlaagt met 10%.
- Vanaf het begin van het 4de jaar volgend op het beginjaar van het toegelaten werk tot ...: het ziekenfonds bekijkt je uitkering elk jaar opnieuw. De uitkering hangt af van je

beroepsinkomen van 3 jaar geleden dat je uit het toegelaten werk hebt verworven. Het ziekenfonds vergelijkt dit inkomen met een grensbedrag.

- Er bestaat een [formulier](#) om dit beroepsinkomen aan je ziekenfonds mee te delen.

 Samen: neem contact op met je ziekenfonds om te bekijken of jouw uitkering wordt verminderd of geschorst.

 Tip: er zijn weinig of geen fiscale afhoudingen van je uitkeringen.

- Dit kan een impact hebben op je **belastingen**.
- Het cumuleren van een professioneel inkomen en een (arbeidsongeschiktheids)uitkering in het kader van een deeltijdse werkhervatting, kan impact hebben op de berekening van je belastingen.

 Meer weten:

- Informatie van RIZIV: [Regels toegelaten werk voor zelfstandigen](#)
- Informatie van Vlaams patiëntenplatform over [gedeeltelijke werkhervatting](#)

9. Door mijn hersenletsel kan ik mijn zelfstandige activiteiten niet meer uitoefenen. Kan ik mij herscholing of bijscholing volgen?

Ja, dat kan.

 Ondersteuning: Via socioprofessionele rehabilitatie of heroriëntatie kan je daarvoor ook **ondersteuning** krijgen.

 Samen:

- Als zelfstandige maak je hiervoor een afspraak met de **adviserend arts van je ziekenfonds**.
  - Als je al een **idee** hebt van het **opleidingstraject** dat je wil doorlopen, kan je dit voorstel bespreken met de adviserend arts.
  - Als je nog **geen idee** hebt van de richting die je uit wil, kan de adviserend arts jou verwijzen naar een bemiddelaar bij een regionale partner (bijvoorbeeld: VDAB of GTB). De bemiddelaar verkent samen met jou de mogelijkheden.

- Ook het volgen van een **herscholing of bijscholing** kan moeilijker verlopen vanwege je hersenletsel.
  - Bespreek dit goed met de adviserend arts en/of de bemiddelaar werk.
  - Wat helpt voor jou om een opleiding succesvol te kunnen afronden?
  - Overleg ook met je **behandelend arts en/of therapeut**.
  - Met jouw toestemming kunnen zij ook overleggen met de bemiddelaar om sterktes en aandachtspunten te benoemen en mee met jou te zoeken naar een passende herscholing.

 Meer weten: Informatie van RIZIV over [Socioprofessionele re-integratie](#)

10. Ik heb een verzekering gewaarborgd inkomen, kan ik dan (terug) aan het werk als zelfstandige?

Ja.

 Uitkering: Door deze extra verzekering, krijg je een **aanvullende vergoeding** bovenop de arbeidsongeschiktheidsuitkering van je ziekenfonds.

- Als je het werk gedeeltelijk wil hervatten, moet je dit ook melden aan de **verzekering gewaarborgd inkomen**.
- Afhankelijk van de polisvoorwaarden kan het aanvullende vervangingsinkomen wegvallen of verminderen.

 Meer weten:

- Informatie van de verzekering over [verzekering gewaarborgd inkomen](#)
- Informatie van RIZIV over [vervangingsinkomen](#)

11. Heb ik als zelfstandige recht op tewerkstellingsondersteunende maatregelen?

Ja.

 Ondersteuning: Als je een hersenletsel hebt, dat zich vertaalt in moeilijkheden op de werkvloer (bijvoorbeeld een trager werktempo of minder uur per dag kunnen werken), kan je een **aanvraag voor [tewerkstellingsondersteunende maatregelen](#)** opstarten.

- Je kan deze maatregelen zowel voor zelfstandige activiteiten in hoofd- als bijberoep aanvragen.
- Eén van deze maatregelen is de **Vlaamse OndersteuningsPremie (VOP)**.
  - Dan krijg je een premie van het departement Werk en Sociale Economie (WSE) **om het 'rendementsverlies' te compenseren**.
  - Afhankelijk van je moeilijkheden, krijg je de premie gedurende 2 of 5 jaar.
  - Onder bepaalde voorwaarden kan je een verhoging of verlenging aanvragen van de premie.
- **Aanpassing arbeidspost of aangepast arbeidsgereedschap** is een andere tewerkstellingsondersteunende maatregel die kan voor zelfstandigen.

 Wetgeving: Vanaf juli 2023 vervalt de Vlaamse Ondersteuningspremie en wordt dit **individueel maatwerk**. Deze nieuwe maatregel blijft ook geldig voor zelfstandigen.

 Meer weten:

- Informatie van Vlaamse overheid: [Vlaamse ondersteuningspremie \(VOP\)](#)
- Informatie van VDAB over [aanpassing arbeidspost of aangepast arbeidsgereedschap](#)
- Informatie van VLAIO over [Steun voor werknemers en zelfstandigen met een arbeidshandicap](#)

12. Wat kan de adviserend arts van het ziekenfonds voor mij betekenen?

De adviserend arts van het ziekenfonds heeft verschillende taken: **controleren, informeren en adviseren.**

- De adviserend arts van het ziekenfonds beoordeelt je medische voorgeschiedenis, je functionele mogelijkheden en het te verwachten beloop van je herstel.
- De adviserend arts oordeelt of je, als zelfstandige, voldoet aan de erkenningsvoorwaarden voor arbeidsongeschiktheid en zo in aanmerking komt voor een arbeidsongeschiktheidsuitkering (of ziekte-uitkering).
- De adviserend arts van het ziekenfonds heeft een activerende rol bij werkhervatting en oordeelt of een werkhervattingstraject verenigbaar is of aansluit bij je medische situatie.
- Zo kan deze arts een deeltijdse werkhervatting toelaten of je doorverwijzen naar de arbeidsarts voor een formeel re-integratietraject.

 Wetgeving: Vanaf januari 2023 bestaat er een **terug-naar-werktraject (TNW)** voor zelfstandigen.

- Informeer hierover bij je ziekenfonds.
- Een terug-naar-werkcoördinator ondersteunt je bij je terugkeer naar werk.
- Dit is een zichtbaar, persoonlijk aanspreekpunt voor alle personen met een arbeidshandicap.
- De coördinator helpt mee zoeken naar aangepast werk, ander werk, een opleiding of [vrijwilligerswerk](#).
- **Samen:** Tijdens het TNW-traject is er een nauwe samenwerking tussen jou, de behandelend arts/team, de TNW-coördinator en de adviserend arts van het ziekenfonds.
- Om een TNW-traject te starten, moet de arbeidsongeschiktheid erkend zijn en moet de persoon nog voldoende fysieke en psychische mogelijkheden, i.e. restcapaciteiten, hebben die een terugkeer naar de arbeidsmarkt mogelijk maken.

 Tip: check de website van je ziekenfonds en neem contact op met de terug-naar-werkcoördinator om je vragen te bespreken.

 Meer weten:

- Informatie van RIZIV over [Terug-naar-werktraject](#)
- Informatie van Vlaamse overheid over [Re-integreren](#)

13. Wat zijn mijn rechten en plichten als zelfstandige met een hersenletsel?

Als zelfstandige moet je op een juiste manier je **arbeidsongeschiktheid aangeven bij het ziekenfonds**.

 Uitkering: het ziekenfonds gaat vervolgens na of je recht hebt op een **uitkering** en of **de voorwaarden** hiervoor voldaan zijn.

- Om recht te hebben op een uitkering arbeidsongeschiktheid, moet je al je zelfstandige activiteiten stopzetten omwille van gezondheidsredenen.

De **beslissing van de adviserend arts** om je arbeidsongeschiktheid te erkennen is geen eindpunt.

- Dit wil zeggen: het is niet omdat je arbeidsongeschiktheid voor een periode erkend is, dat deze ook erkend blijft doorheen de tijd.
- **Tijdens het 1ste jaar** van je arbeidsongeschiktheid (dit is de primaire arbeidsongeschiktheid) volgt de adviserend arts het dossier verder op.
  - Deze arts kan de arbeidsongeschiktheid steeds verlengen of beëindigen. Vanaf de zevende maand kan ook de Geneeskundige raad voor invaliditeit je arbeidsongeschiktheid beëindigen.
- **Na het 1ste jaar** van je arbeidsongeschiktheid (dit is de periode van invaliditeit) kan de arbeidsongeschiktheid verder erkend worden (verlengd) of toch beëindigd.
  - Tijdens de periode van invaliditeit (> 1 jaar arbeidsongeschiktheid) volgt de **Geneeskundige raad voor invaliditeit** je arbeidsongeschiktheid op.
  - Om erkend te blijven tijdens de periode van invaliditeit mag je ook niet in staat zijn om ander werk dan je vroeger werk uit te oefenen.
  - Je sociale positie, gezondheidstoestand en beroepsopleiding bepalen onder andere of je nog geschikt bent om ander werk uit te oefenen of niet.

Mits goedkeuring door de adviserend arts van het ziekenfonds kan je als zelfstandige een **traject socioprofessionele rehabilitatie of heroriëntatie** volgen. Dit houdt in dat je onder bepaalde voorwaarden een opleiding mag volgen om nieuwe vaardigheden te verwerven en zo terug te kunnen keren naar werk.

 Meer weten:

- Informatie van RIZIV over [arbeidsongeschiktheid bij zelfstandigen](#)
- Informatie van RIZIV over [socioprofessionele rehabilitatie of heroriëntatie](#)